

paa den God, at den kan behandles her i Thinget, og saa have vi ikke faaet et Exempel, som i sin Tid kunde blive farligt; thi vel har man troestet sig med, at der her i vort lille Land, som ellers roses for sin store kunstneriske Udmærkelse og store videnskabelige Udmærkelse, dog ikke skulde være Saamange, der have Fortjenester af denne Art; men spørger man dem, der troe, at de have dem, da vil man finde, at der ere Mange — og spørger man dem, der give dem Bisald og sige, at de have dem i fuld saa høj en Grad, saa vil man heller ikke finde Saa. Saaledes troer jeg, at dette Omne omtrent har faaet den Behandling, som bedst passer for det paa dette Sted.

Nu komme vi over til de andre Gjenstande, som ligge for i dette Dieblik, og som jeg vil berøre, for at komme ind paa den jævne daglige Regningstone, hvilken er langt bedre for os end for meget at komme ind paa Følelsens Gebeet. Den ærede Minister har sagt, at Bygningsforslagene denne Gang maa skee ikke forelaae i en saa fuldstændig Form, som ønskeligt var, fordi det nye Bygningsdirectorat endnu ikke dengang, Finantsforslaget skulde udarbejdes, var kommet i en fuldstændig Virksomhed og altsaa heller ikke havde kunnet give det Arbejde, det leverede, en fuldstændig Form. Det vil jeg meget gjerne indrømme er fuldkommen sandt og det er ogsaa det Indtryk, jeg har faaet af disse Bygningsforslag. Jeg har faaet det Indtryk deraf, at den ærede Minister selv ikke har kunnet have meget større Indsigt i deres sande Betydning end vi Andre, som siden have havt dem til Behandling. Det er efter min Mening den svage Side ved dem, og jeg kan ikke negte, at efter nogle af de Ord, der faldt fra den ærede Ministers Læber, troer jeg ikke, at han har forstaaet vore Indstillinger rigtigt. Jeg troer, at han selv savner det Materiale, han skulde have, for at kunne dømme, eller gjennem sine nærmest Undergivne lade dømme om disse Bygningsforslags gjensidige Betydning. Finantsudvalget har, saavidt jeg har forstaaet dets Forhandlinger, meent, at der af enhver Bygning i Ministeriet maatte findes en Tegning og Beskrivelse, hvori de enkelte Rummeligheder vare opgivne med Nummere, med Maal, fort

sagt med de Begrænsninger, som ere nødvendige, for derefter at kunne anlægge en Maalestof for de forlangte Udgifter, som ere forbundne hermed; og ved Siden deraf maatte Ministriet for forskjellige eller for alle Bygnings-Departementer see for hvert Aar at skaffe dem en Prii-scourant, som angiver de til den Tid rimelige Bygningspriser for de almindeligste Bygningsarbejder. Med disse to Midler ihaende vil man være istand til nogenlunde at kunne kontrollere Bygningsarbejdet, og naar man tænker sig Sagens Behandling paa denne Maade, saa vil man bedre begribe, hvad Udvalget har forstaaet ved at sige, at det ønskede at see Overflag af større Omfang, hvilket Ministeriet har troet ikke godt kunde faae Anvendelse uden paa de større Bygningsforetagender, som skulle foretages i flere paa hinanden følgende Aar, hvorimod det har meent, at det ikke godt kunde overføres paa de aarlige Udbedringer; men man maa vel lægge Mærke til, at Udbedringer kunne kun efter al Sandsynlighed komme igjen med visse Aars Mellemlyggende. Naar der nu ved samme Leilighed komme aarlige Bygningsudgifter, og man ikke kan oversee for en længere Aarrække, hvortil saadanne Udbedringer ere bestemte, og hvormeget det kan komme til at udgjøre pr. Aar, saa vil man ikke være istand til at forhindre, hvad der allerede ved dette Slags Bygningsarbejde er meget farligt, og de enkelte Personers Smag, som derpaa have Indvirkning, faaer en altfor stor Indflydelse. Hvim der selv har været med at skulle bygge deels for Familier, deels for offentlige Stiftelser under visse fra Statskassen sondrede Bestyrelser, vil vide, til hvilken Grad af Paatrængenhed Vedkommende kunne gaae, for at faae deres Nisse opfyldt, og det eneste gode og gyldige Svar, som de tage imod under Omstændigheder af den Art, det er, at det er umuligt, medmindre de selv ville betale det; selv ville de nemlig næsten aldrig betale Noget, og saa er man fri. Jeg troer, at af de andre foreliggende Gjenstande er der ingen, som jeg har nogen særlig Berøring med; jeg har omtalt Bygningsvæsenet, fordi det i Udvalget tildeels har været mig overdraget at afgive min Mening derom; jeg troer,